

VII,
B. 34498,
g. 3

Službeni red
protovojne požarne brambe

Mengeši.

34498, VII, B, 9.

16/10/23

Službeni red

prostovoljne požarne brambe

v

Mengeši.

§ 1.

Službeni red določuje razmerje posameznih oddelkov požarne brambe med seboj in proti svojim poveljnikom in vodila za koristno ravnanje pri nevarnosti požara in pri vajah, kolikor to ni že določeno v pravilih.

§ 2.

Načelnikova vabila k vajam in službenim opravilom ter vse dopise dobé moške po svojih vodnikih. Vsak stražnik je vezan vabila ubogati, in natanko ob ukazani uri na zbirališče priti.

Ako je kdo priti zadržan, se mora poprej pri svojem vodniku izgovoriti. Ako to ni o pravem času mogoče, ali če je kak stražnik od požara izostal, mora svoj zadržek potlej kakor hitro mogoče pred svojim vodnikom opravičiti.

Neopravičena nemarnost ali zamuda se kaznuje.

§ 3.

Pri vajah naj bo red, natančnost in pokorščina kakor pred ognjem.

Udom požarne brambe je ostro prepovedano z nepotrebnim dirjanjem in kričanjem službovanje motiti, in v službi kaditi.

§ 4.

Svoje želje, opazke, naznanila ima vsak brambovec izreči svojemu vodniku. Vodnikom se ima posebno naznaniti, ako se kak brambovec preseli, zboli ali za dalj ko tri dni od doma gre.

§ 5.

Zoper prestopke pravil in službenega reda so naslednje kazni:

- a) svarilo pred zbranim odborom,
- b) denarna kazen od 20 kr. do 1 gld. v blagajnico,
- c) pismena pokara in zažuganje izključbe,
- d) izključba iz družbe.

§ 6.

Načelnik in vodniki treh oddelkov izbero iz brambovcev zato sposobnih primerno število mož za signale dajati. Ti signalisti se morajo v signalih izuriti. Vsak brambovec pa mora, kolikor mogoče, poznati odločene signale.

Signali so na koncu službenega reda zaznamovani.

§ 7.

Požarni brambovci nosijo zunaj službe višnjeve bluze in črne čepice. Bluza ima na vratniku znamenje požarne straže. Na čepici ima vsak oddelek svojo posebno znamko ušito, in sicer plezalci lestvo, sekirici in čelado, gasilci brizgalno, in varuhi pa sekirici in čelado med njima.

§ 8.

V službi pri ognji in vajah nosi brambovec surovo platneno obleko, čelado iz kovine in čez obleko pas. Vsak plezalec ima tudi pasno kljuko in sekirico na pasu ter vrv, piščalko in ustno gobico.

§ 9.

Načelnik, namestnik, poročnik, blagajnik in voditelji oddelkov nosijo v službi svitle čelade.

Načelnik in njegov namestnik se odlikuje z rudečim žimnatim čopom na čeladi in čezramno prepasnico, voditelji z črnorudečemi prepasnicami in poročnik z rudečo prepasnico in sekirico na pasu.

§ 10.

Kadar je načelnik ali kateri vodnik zadržan, njegove pravice in dolžnosti prestopijo na dotične namestnike. Ako sta na požarišči načelnik in njegov namestnik zadržana, prestopi vrhovno poveljstvo za čas zadržka na vodnika plezalcev, in če je tudi ta zadržan, na vodnika gasilcev.

§ 11.

Poročniki pri vajah in na požarišči ukaze poveljnika raznašajo in poveljniku sploh pomagajo.

§ 12.

Vodnik so neposredni poveljniki svojih oddelkov. Vsak vodnik vredeje imenik udov svojega oddelka, kterege mora pred vsako vajo prebrati, on razpisuje in vodi vaje svojega oddelka, skrbi za izurjenost mož, zaznamuje tiste, ki so pri vajah ali na požariščih izostali. On po vsaki oddelkovi vaji in po vsakem ognji načelniku poroča o svojim in svojega oddelka delovanji.

Vodnik razdeluje opravila med može svojega oddelka, posebno kar se tiče čedenja in shranjevanja orodja. Vodnik je pa sploh načelnikovim ukazom podložen in gledé svojega delovanja načelniku odgovoren.

§ 13.

Blagajnik denar prejema in izplačuje. On mora za prejeme in za izplačevanje pisati poseben dnevnik, in svoje račune

vsako četrletje sklepati. Vsak prejem mora pismeno naznaniti načelniku. Načelnik pa mora ta naznanila hraniti.

Blagajnik sme izplačevati samo na nakaznice podpisane od načelnika ali njegovega namestnika in enega poverjenika. Te nakaznice mora blagajnik hraniti. Društvene pobotnice podpisujeta načelnik in blagajnik skupno.

§ 14.

Vodniki plezalcev in gasilcev imajo za izurjenje udov osebno ali po izurjevalcih z odločenimi posebnimi vajami skrbeti.

Na zapoved načelnika je, če mogoče, vsak mesec velika vaja plezalcev ali gasilcev pod njih voditelji, ali pa splošnja vaja vse požarne brambe pod poveljem načelnika ali njegovega namestnika.

Vsak povabljeni ud požarne brambe je vsled svoje obljube vezan vdeležiti se napovedane vaje. K vajam se pride v službeni obleki in opravi.

§ 15.

Ako načelnik zapove službo čuvanja,

mora za čuvaja odmenjeni mož o gotovi uri pripravljen biti, če je zadržan, pa namestnika postaviti.

Načelnik in vodniki treh oddelkov smejo za vsak teden po vrsti nadzornike čuvajev imenovati. Tak nadzornik zapoveduje v čuvajski službi možem, ki imajo dotični teden čuvajsko službo.

§ 16.

Vsak ud požarne brambe je vezan, ako se naznani požar, v službeni obleki hiteti k shrambi gasilnih priprav in se tam svojemu vodniku oglasiti. Načelnik ali v službi starejši vodnik mora vso potrebno pripravo kolikor mogoče preskrbeti z možmi, in se z vso pripravo kar najhitreje podati na požarišče. Na požarišči se mora vse po povelji načelnika ali namestnika razstaviti, in rabiti. Po noči se morajo precej svetilnice prižgati.

Brizgalnica in druga priprava se ne sme iz hrambe odpeljati, dokler za to ni dosti mož pripravljenih. Neudje gasilnih priprav na požarišče odpravljati ne smejo.

Na požarišči kaže po dnevi rudeča zastava, po noči pa rudeča svetilca, kje stoji poveljnik.

§ 17.

Med požarom ne sme noben brambovec brez dovoljenja svojega vodnika oditi od priprave, h kateri postrežbi spada, ali zapustiti njemu odkazan prostor.

§ 18.

Ako mora kak poveljnik delovanje svojega oddelka ali odkazane priprave vstaviti, ali v nastavljanji kaj prenarediti, ima to precej načelniku naznaniti, ravno tako tudi vsako izvršeno delo.

§ 19.

Ako je pri kakem oddelku od več mož, se vtegnejo odkazati drugemu oddelku. Paziti je na to, da se možje pri težkemu delu na požarišči verste, da se morajo oddahniti. Na nevarnih mestih ne sme noben brambovec sam ostati, in sploh je na to paziti, da se brambovec more nevarnosti za svoje zdravje in življenje vselej umakniti.

§ 20.

Poveljnik na požarišči določi, kateri možje in ktere priprave imajo po ugašenem ognju na požarišči ostati, in odkaže može, kateri so potrebni, da z prvimi v službi menjajo. Drugi možje se potem, ko se je orodje spravilo, prebero in razpusté.

§ 21.

Vsak požarni brambovec, ki ga je v službi pri požaru zadelo kako poškodovanje, naj to precej po prebranji ali vsaj v 24. urah potem naznani svojemu vodniku, da dobi primerno odškodnino, ako se skaže, da se poškodovanja ni mogel ogniti.

§ 22.

V zagotavljenje požarne službe ob nedeljah in praznikih je, razvrstovaje se polovica vsih mož požarne straže vezana na dnevih, kakor vrsta pride, ne zapustiti tržnega okraja.

§ 23.

Oddelek plezalcev je dolžan, za službo

izročene priprave, kakor lestve, cevi i. t. d. najhitreje spraviti na požarišče, pristavljati lestve in skrbeti za otetbo ljudi in drugih reči.

§ 24.

Na požarišči mora oddelek plezalcev vedno delati v zložnosti z oddelkom gasilcev. Sploh je pa vsak plezalec dolžan na svojega vodnika ali načelnika povelje tistega dela se lotiti, ktero mu je odkazano.

§ 25.

Voditelji cevi si morajo pripravno visoko stališče blizo ognja izbrati, da vodni curek kolikor mogoče od zgoraj in z nerazdeljeno močjo zadene goreči kraj.

Kako se ima vodni curek napeljati v ogenj, in po kateri razvrstitvi se imajo gasiti goreče reči, mora voditelj cevi po okolščinah znati razsoditi. Za vodilo naj mu služi:

- a) da se curek ne sme napeljati proti vetru,
- b) naj poprej se gasé tiste reči, ktere navadno ogenj dalje širijo. Pri gorečem lesu je toraj navadno treba spodnje dele

prej gasiti, ker se po njih ogenj na površje širi; goreče reči, ki so v nevarnosti, naj se kolikor mogoče z vodo polivajo.

§ 26.

Postavljanje voditeljev cevi, premembo stališča ureduje vodnik plezalcev. Ako se razpostava spremeni, ali moštvo umakne, je posebno gledati, da se od vzetih priprav nič ne pozabi ali popusti. Vsak plezalec je za njemu izročene priprave odgovoren.

§ 27.

Plezalci, katerem so lestve (lojtre) izročene, pristavijo lestve na požarišče, jih postavijo ali pristavijo na kraj, kterega vodnik plezalcev zaznamova. Brez posebnega povelja se lestve ne smejo prestavljati, da skozi to ne pride kako življenje v nevarnost.

§ 28.

Ako so ljudje v nevarnosti, izpeljejo od voditelja za to odločeni plezalci njih rešitev z lestvami ali z rešilnim žakljem. Re-

šilni žaklji se rabijo pri tistih, ki brez nevarnosti ne morejo po lestvi doli zlesti.

Pri rešitvi živine se je ravnati po okolščinah in storjenih skušnjah.

Rešitev reči od vrednosti se mora kolikor mogoče od zunaj skozi okna zgoditi in ne znotraj po stopnjicah.

Prvo naj serešijo dokumenti, kupčijske knjige in druge važne listine, denar, zlate in srebrne posode, drag lišp, ure, potem obleka, perilo, postelje, sobna in kuhenska oprava.

Za rešenje dragocenih reči naj se rabi plezalska vrv, s katero se te reči doli spuščajo, za perilo in enake reči rešilni žakelj, po okolščinah tudi na lestvi napravljeni škerpec in rešilne pletenice ali jerbasi.

Rešene reči se izročé varuhom.

§ 29.

Ko bo število plezalcev dosti veliko, se bodo nekteri za to odločili, da, ko se kak ogenj naznani, kar naravnost na požarišče hité, tam precej ogenj preiščejo in potlej nevarne kraje načelniku ali svojemu vodniku

naznanijo. Ti plezalci morajo, ako je mogoče, še pred drugimi možmi na požarišče priti; oni naj še pred prihodom drugih skusijo ogenj z vedri ali škafci pogasiti, ker se jim tako posreči, da marsikteri ogenj v začetku zaduše, in z malim trudom veliko škodo odvrnejo.

§ 30.

Gasilci imajo z pomočjo odkazanih priprav kolikor mogoče hitro in veliko vode pripravljati na požarišče k brizgalnicam in če je treba tudi k ognju.

§ 31.

Ako se za podajanje vode napravi vrsta, mora vsak gasilec in varuh na povelje vanjo stopiti.

§ 32.

Gasilci se morajo na požarišči pri razpostavljanji k brizgalnicam in rabljenji gasilnega orodja ravnati po povelji načelnika ali njegovega namestnika.

§ 33.

Vse neporabljene cevi pri gasilnicah se

oddajo gasilcem in ako je potreba tudi varuhom. Ti imajo cevi, kakor je treba podaljšati ali skrajšati, naviti, odviti. Napeljevanje cevi na ogenj oskrbujejo plezalci.

§ 34.

Gasilci imajo pri vsakem opravilu gledati, da kolikor mogoče varujejo njim zaupane priprave, in da se noben del po nemarnosti ne pokvari ali zgubi. Po požaru ali vaji spravijo gasilci gasilnice in njih priklado v shrambo nazaj. Mokre cevi se morajo po vsakem požaru in vsaki vaji oznažiti, v shrambi za cevi obesiti in še le potlej, ko so gotovo suhe, na motovilo naviti. Oskrbnik brizgalnic ima posebe paziti, da so vse priprave požarne straže v dobrem stanju, in da se v 24. urah po vsaki rabi gasilnice osnažijo, in ventili z oljem, osi z mastjo namažejo.

§ 35.

Naloga varuhov je, od glavarja požarne brambe in od njihovega vodnika zaznamovane kraje obstopiti, odpravljati gle-

davce, ki so brez opravka, in zabraniti vsako mešanje nepoklicanih v gasilna opravila.

Varuhi sprejemajo in varujejo od plezalcev in drugih oseb rešene in njim izročene reči.

Oni pazijo tudi na priprave požarne brambe, in določen oddelek ima posebe varovati razvite cevi, zato se ima poleg njih v vrsti razpostaviti.

§ 36.

Rešene reči dobé lastniki od vodnika varuhov v pričo dveh mož nazaj. Reči, katerih lastnik se ne more precej za gotovo zvedeti, ali za ktere se nihče ne oglasi, se oddajo tržni županiji.

§ 37.

Po vsakem požaru se kliče izreden občén zbor požarne brambe za pogovor nabranih skušenj in za odpravo napak, ktere bi se bile pri požaru pokazale.

§ 38.

Vsak ud požarne brambe se mora seznaniti s pravili in tem službenim redom.

§ 39.

Vsak ud naj se tudi zunaj službe dostojno obnaša, in naj skuša novih sposobnih udov ter z marnostjo in rednostjo v službi društvu občno spoštovanje pridobiti.

Odbor prostovoljne požarne brambe
trga Mengeškega dne 19. oktobra 1890.

Mihael Stare *načelnik.*

Janez Levec *načelnikov namestnik.*

Anton Javoršek *blagajnik.*

Peter Sirc *tajnik.*

Franc Kosec *vodja plezalcev.*

Franc Ručigaj *vodjev namestnik.*

Franc Tičar *vodja brizgalničarjev.*

Jožef Koželj *vodjev namestnik.*

Jakob Janežič *vodja varuhov.*

Anton Ortner *vodjev namestnik.*

Franc Pečnik

Janez Jankovič } *zaupniki.*

Janez Vidali }

Znamenja

prostovoljne požarne brambe

v Mengeši.

Plezalci nazaj!

Nizek visok glas.

1. cev
2. "
3. "
4. "

I. Vode.

1. cev

2. "

3. "

4. "

Z enim in istim glasom.

II. Voda stoj.

1. cev

2. "

3. "

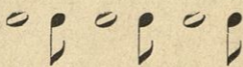

3. "

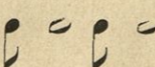
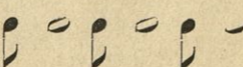
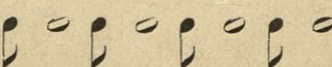
Z enim in istim glasom.

III. Cevi podaljšati.

1. cev							
2. "							
3. "							
4. "							

Z enim in istim glasom.

IV. Cevi skrajšati.

1. cev							
2. "							
3. "							
4. "							

Z enim in istim glasom.

Vodnike klicati: po starem.
Vsi skupaj: novo znamenje.
Dvoglasna znamenja
veljajo samo plezalcem.

 kratek dolg glas.

